

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Тройчо Динев Троев, дмн за дисертационния труд на Мария Петрова Граматикова на тема: *„Технологичен модел на кинезитерапия при мекотъканни увреди на колянната става“ (след реконструкция на предна кръстна връзка)*, за присъждане на образователната и научна степен „Доктор“.

Професионално направление: 1.2. Педагогика: Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка, включително МЛФ (Кинезитерапия), Катедра „Кинезитерапия“, Факултет „Обществено здраве и спорт“ при Югозападен университет „Неофит Рилски“ – Благоевград.

Научен ръководител: проф. д-р Иван Топузов, дм, дн.

Мария Петрова Граматикова е завършила специалност *Кинезитерапия*, през 2005 год., след което работи като кинезитерапевт в Център за възрастни хора с увреждания и в Център за деца с увреждания. През 2012 г., след конкурс е зачислена на редовна докторатура в катедра „Кинезитерапия“ при ЮЗУ „Неофит Рилски“. Настоящата работа на Мария Граматикова е подготвена в едни от най-големите и водещи болници в София, което е сериозна школа за изучаване на иновационните модели на възстановяване на пациентите след реконструкция на предна кръстна връзка. По време на проведеното във ВМА - София изследване на ефективността на разработената от докторантката методика на кинезитерапия, проявяваше активност и представяше свои виждания по обсъжданите проблеми.

Дисертационният труд е предварително обсъден и предложен за публична защита на заседание на катедра „Кинезитерапия“ при Югозападния университет „Неофит Рилски“ на 17.06.2015г.

Проверката на процедурите показва, че при реализиране на индивидуалния учебен план на докторантката и на дисертацията не се установяват нарушения.

Дисертационният труд е с **обем от 249 страници**. Съдържа увод, три глави, изводи, препоръки и основни приноси на научния труд. Включва и приложения на формуляри, оценъчни скали, карта на пациента, декларация за информирано съгласие и др. Приложен е и разработеният от докторантката технологичен модел на кинезитерапия с обем от 65 страници. При разработването на дисертацията са използвани 187

литературни източника, от които на кирилица – 52 броя и 134 броя на латиница. Структурата и обемът ѝ са в съответствие с изискванията по Вътрешните правила за условията и реда на придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Югозападния университет „Неофит Рилски“.

В края на I глава „Концептуална постановка на проблема“, докторантката ясно очертава концептуалната рамка на изследването, която разгръща в следващите II и III глави.

Актуалността на научния труд произтича от положението, че с развитието на науката и на хирургичните и физиотерапевтични техники и технологии е необходимо перманентно актуализиране и на моделите на кинезитерапия.

За целта е проведено изследване от докторантката с 63-ма пациенти, след реконструкция на предна кръстна връзка. Приложен е голям набор от показатели (39 броя), които са изследвани двукратно – преди и след десетдневна кинезитерапия в контролна и експериментална група.

Като основни акценти може да се посочат следните :

- многоаспектен характер на изследването, представящ широка картина на възстановителния процес от гледна точка на кинезитерапията;
- изследвано и установено е изходното и крайно състояние на всеки от 39-те показатели на възстановителния процес ;
- установен е интензитета в промените на показателите;
- установена е изходната вариативност на резултатите по показатели и тенденциите в промените им до десетия ден (V_1 , V_2) и в зависимост от резултатите са дадени предписания за кинезитерапевтите;
- установени са средните стандартни отклонения (S) на резултатите по показатели;
- установена е репрезентативната им грешка (m_x), позволяваща определяне на доверителните интервали (d) на средните на показателите на генералната съвкупност пациенти с посочената увреда на КС.

Прави добро впечатление разработването и прилагането от докторантката на нови тестове за диагностика и проверката на

надеждността им, което показва коректност в изследователската работа и стремеж към доказване на резултатите.

Хипотезата на изследването, целта и задачите са правилно формулирани.

Методите и тестовата батерия са адекватни на целта и задачите на изследването.

Представени са задачите и средствата на кинезитерапия в контролната и експериментална група.

Като най-значима част от дисертационният труд оценявам разработения от докторантката експериментален модел на кинезитерапия, с установена статистически значима по-висока ефективност (в сравнение с приложения в контролната група) и който модел обогатява и актуализира кинезитерапията за пациенти, след реконструкция на ПКВ.

Следователно, научното изследване съдържа съвременни, научно-приложни решения на такива значими проблеми като възстановяването на пациентите след увреда и връщането им към нормалния им трудов, спортен и пълноценен ежедневен живот.

Граматикова се отличава с добър научен стил на изложение, отразяващ задълбочена научно-теоретична подготовка и способност за организиране и провеждане на самостоятелна изследователска дейност.

Представеният ми за оценка **автореферат**, в структурно и съдържателно отношение отразява резултатите, изводите, препоръките и приносите на научното изследване, които са представени на академичните среди, чрез приложена справка с публикации на докторантката по темата на дисертацията.

Научните приноси са към теорията, методиката и практиката по кинезитерапия:

- Установено е въздействието върху възстановителния процес на ускорени, интензивни, режими на въздействие, нови средства на КТ, нови методи и подходи, разработени са нови тестове и е установена надеждността им.
- Изяснени са теоретичните аспекти и механизми на въздействие върху колянната става, след реконструкция на ПКВ на

кинезио-тейпинга, на динамичните и кинематични аспекти на водата и на мануално-мускулната мобилизация.

- Разработена е технология на прилагане на ефективен модел на кинезитерапия, при пациенти след реконструкция на ПКВ.
- Разработена е програма за практическо прилагане на кинезио-тейпинг при пациенти след реконструкция на ПКВ.
- Разработена е програма за практическо провеждане на акватерапия и мануално-мекотъканна мобилизация при пациенти с реконструкция на ПКВ.

Препоръки:

Препоръчвам, в по-нататъшната си изследователска дейност, докторантката да разработи методики на кинезитерапия и за другите периоди на възстановяване на пациентите, с което ще създаде цялостен съвременен модел на кинезитерапия, както и да проследи късните резултати от проведената комплексна терапия.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Основавайки се на качествата на представеният ми за рецензиране дисертационен труд, който съдържа съвременни теоретични постановки и научно-практически решения на проблеми, свързани с възстановителния процес на пациентите, предлагам на Научното жури да присъди образователната и научна степен „Доктор“ на Мария Петрова Граматикова, по професионално направление I.2. Педагогика - Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка, вкл. Методика на лечебната физкултура (Кинезитерапия) .

19. 07. 2015 г.

Рецензент:

проф. д-р Тройчо Троев, дмн